Kmečka trgovina

Razstava vin v Ljutomeru

Ljutomer prireja vsako leto razstavo vin bližnje in daljne okolice. Letošnjo razstavo je 28. februarja otvoril g. Zemljič. Otvoritvi so prisostvovali referent vinogradništva g. Kuret iz Ljubljane, podnačelnik g. Vetrovec, tajnik Kmetijske zbornice v Ljubljani g. inž. Jože Suhadolc, profesor Vinarske in sadjarske šole v Mariboru g. Pečovnik, banski svetnik g. Štuhec, župan g. Slavič, kmetijski referent v Ljutomeru g. Lipovec itd. Na sejem vin je prišlo več kupcev iz Celja, Ljubljane, Maribora, Ptuja, Ormoža itd. Prejšnja leta so prišli kupci, ki so se zanimali za naša vina, iz Avstrije, letos pa jih ni bilo videti. Razstava je bila zelo okusno prirejena. Največ je bilo razstavljenih vin iz ljutomerskih goric, manj iz Štrigove, še manj iz Gornje Radgone. Samo ob sebi je razumljivo, da je prevladoval letnik 1938. Razstavljena so bila sortirana vina, kot traminec, burgundec, silvanec, muškat, muškatni silvanec, rizling, šipon itd. Dočim je bila v prejšnjih letih prodana večja količina vina, je bilo na letošnji razstavi prodanih komaj okoli 600 hektolitrov. Mnogi so pokazali zanimanje za to, zdaj za drugo vino, do prave kupčije pa ni prišlo.

Ob tej priliki se je v Katoliškem domu vršilo tudi zborovanje naših vinogradnikov, katerega se je udeležilo precejšnje število ljudi. Zborovanje je vodil g. Rajh iz Ljutomera. Na zborovanju so govorili profesor Vinarske in sadjarske šole v Mariboru Pečovnik, ki je poudarjal težavni položaj našega vinogradnika z ozirom na sedanji novi pravilnik viničarjev glede minimalnih mezd. G. inž. Jože Suhadolc, tajnik Kmetijske zbornice v Ljubljani, je govoril o naši trgovini z vinom in o trgovskih zvezah z našimi sosednjimi državami ter končno pokazal na rešitev vprašanja vinogradniške krize v temeljiti organizaciji vinarskih društev in v zgraditvi velikih okrajnih zadružnih kleti. O tem vprašanju je govoril tudi g. Munda, ravnatelj zadružne vinske kleti v Ormožu. G. Kuret je posebno še poudarjal, da bi vsaj nekoliko rešili našega vinogradnika, če bi začeli misliti na izvoz in prodajo našega grozdja, zato naj se uvede teden grozdja. G. banski svetnik Štuhec je poudarjal, da je način obnovitve naših vinogradov preveč kompliciran in priporoča, da način obnove naših vinogradov kr. banska uprava poenostavi. Ravnatelj vinarske šole na Kapeli g. Novak je omenil, da se mora že enkrat za vselej odpraviti previsoka cena galice, kajti preveč je ocarinjena. Ob koncu je spregovoril še domači kmetijski referent g. Lipovec. Zborovanju so vinogradniki prisostvovali z velikim zanimanjem in želeli, da misli, ki so bile podane, ne padejo na kamenita tla.

Cene volov v laškem okraju

Glavni dohodek v denarju, s katerim krije naš kmet svoje izdatke pri gospodarstvu, je predvsem govedoreja. V drugi polovici leta 1938 so se pričele cene nekoliko boljšati in so dosegli voli ceno 5—6 din kg žive teže, izjemoma tudi 6.25 din. V oktobru 1938 pa so se radi padca nemške marke cene znižale v taki meri, da se lepi pitani voli prodajajo sedaj po 4.25—4.50 din, izjemoma 5 din 1 kg žive teže. To je seveda precej občuten udarec za našega živinorejca. Take cene so bile dosežene na sejmih v Laškem 24. februarja in v Radečah 27. februarja. Najti bo treba pota, da se cene zvišajo vsaj na ceno, ki je bila lani. Ako je državna oblast to napravila pri pšenici, naj stori isto tudi pri živini, saj je naš slovenski kmet prav tako državljan kot banaški. M. Deželak.

Cene goveje živine

Voli. Debeli voli so v Mariboru dosegli 5 din, plemenski pa 5.50 din kg, poldebeli 4 din. Na ptujskem sejmu so bile cene iste, samo za blago slabše vrste so cene padle na 3 din, dočim v Mariboru samo na 3.50 din. Na ljubljanskem sejmu so bile cene za okrog 25 par višje kot v Mariboru, v Kranju pa celo za 50 par do 1 din višje kot na sejmih po Štajerskem.

Biki za klanje so v Mariboru dosegli 4.25 din za kg, v Ptuju pa 3.50—4 din. Po isti ceni so se prodajali tudi na sejmu v Lendavi.

Krave. Debele in dobre plemenske so bile v Mariboru po 3.50—4.25 din kg, molzne pa po 5 din kg, v Ptuju so bile za 10—20 par izpod te cene, enako tudi v Lendavi. V Kranju so bile po 5—5.50 din, v Ljubljani pa za 25 par ceneje. Krave za klobasarje so bile v Mariboru po 2.50 do 2.75 din, v Ptuju so padle na 2 din, v Kranju so pa bile po 4 din kg. Razlika v ceni je pri kravah za klobasarje med Ptujem in Kranjem kar za 100 odstotkov, to je za 2 din pri kg.

Telice in mladi junčki so dosegli v Mariboru 4.50 din, v Ptuju so imeli isto ceno, v Kranju so pa bili od 5 do 6 din kg.

Teleta so se prodajala v Mariboru 5—6 din kg, v Ptuju prav tako, v Kranju so pa bila za 1 din pri kg dražja.

Svinje

Plemenske. V Mariboru so bili mladi prašiči 5—6 tednov stari po 90—110 din komad, 7—9 tednov po 115—150 din, 3—4 mesece 210—310 din, 1 kg žive teže pa po 6—7.75 din. V Ptuju so bili 6—12 tednov stari prasci po 105—140 din komad, v Kranju pa 7—8 tednov stari prasci 160—280 din komad, v Ljubljani pa iste starosti 220 din.

Debele svinje so bile v Ptuju po 7.50—7.75 din, v Slovenjgradcu 8 din, v Kranju pa 10—11 din kg.

Pršutarji so bili v Ptuju 7—7.25 din kg, v Slovenjgradcu po 7 din, v Kranju pa 8—9.50 din kg.

Meso

Goveje meso se prodaja v Mariboru po 10—12 din, slabše vrste pa po 8 din kg. Po isti ceni ali pa z neznatno razliko se prodaja govedina tudi po ostalih štajerskih krajih. Tudi v Kranju meso ni dražje, čeprav se tamkaj prodaja živina po višji ceni.

Svinjsko meso je po 10—12 din, ponekod pa po 14 din. Svinjina je dražja tudi v Kranju, kjer se prodaja po 14—16 din kg.

Slanina je po 13—14 din v Mariboru, v Ptuju po 17 din, v Kranju pa po 20 din kg. Svinjska mast je za 1—2 din cenejša.

Med

je v Ptuju po 20 din, prav tako v Slovenjgradcu, v Kranju pa je po 22—24 din kg.

Kože in volna

Goveje kože so v Ptuju po 9 din, v Slovenjgradcu po 12—14 din, v Kranju pa po 11—13 din.

Telečje kože so v Ptuju po 11 din, v Kranju pa po 14 din kg.

Svinjske kože so v Ptuju po 8 din, v Kranju pa po 6—8 din kg.

Volna. Neoprana volna je v Slovenjgradcu po 10 din, v Kranju pa po 24—26 din kg. Oprana volna je v Slovenjgradcu po 20 din, v Kranju pa po 34—36 din kg.

Vino in sadje

V okolici Ptuja se plačuje staro mešano vino pri vinogradnikih po 5 din liter, staro sortno vino po 10 din liter. Novo mešano vino se plačuje po 4.25 din, novo sortno vino pa po 8 din liter.

Jabolka so v Kranju 6—8 din kg, v Ptuju 3—5, v Mariboru na trgu 4—8 din kg. Suhe slive so 8—12 din kg, celi orehi 10 din kg, luščeni orehi 30—32 din kg.

Žito in krma

Na slavonskih in vojvodinskih nakladalnih postajah se je plačevalo žito v vagonskem nakupu po sledečih cenah: pšenica 1.58—1.62 din kg, rž 1.45—1.47 din, ječmen 1.55—1.57 din, oves 1.70 do 1.72 din, koruza 0.90—1 din, ajda (štajerska) 1.25—1.30 din, fižol ribničan 2.40—2.70 din kg, prepeličar 2.70—3.50 din, krompir oneidovec 0.75 do 0.80 din, rožnik (pozni) 0.85—0.90 din, rožnik (rani) 1.05—1.10 din, kresnik 0.80—0.85 din kg.

Sladko seno v balah 0.75—0.85 din kg, polsladko seno v balah 0.65—0.75 din, kislo seno v balah 0.55—0.65 din. — Pšenična slama v balah 0.55 do 0.60 din kg.

Perutnina

Kokoš 20—28 din, par piščancev 25—60 din — na mariborskem trgu.

Mlečni izdelki

Mleko je v Mariboru po 1.50—2 din liter, v Slovenjgradcu 1.75 din, v Ptuju 1.50 din. Smetana je po 7.50—10 din liter, surovo maslo po 24 din, čajno 28—30 din kg. Domači sir je po 8—10 din. Jajca so bila na mariborskem trgu 0.40—0.70 din komad.

Zelenjava

Čebula 3—4 din, česen 6—10 din kg, glava zelja 0.50—3 din, kg kislega zelja 3 din, kisle repe 2 din, hrena 8—10 din; komad glavnate solate 1—2 din, endivija 0.50—2 din, šopek petršilja 0.50—1 din, kup solate berivke, regrata, motovilca, radiča, špinače in vrtnega korenja 1 din, komad pora 0.25—1 din, koleraba 0.25—1 din, redkev 0.25 do 1 din, šopek mesečne redkvice 1—8 din, šopek majarona 0.50—1 din.

Sejmi

Od 8. do 15. marca bodo sejmi v sledečih krajih: 10. svinjski v Mariboru, v Dolu pri Hrastniku, Kapeli pri Brežicah in pri Sv. Juriju ob Taboru pa živinski in kramarski — 11. živinski v Slovenjgradcu in Slov. Bistrici, v Brežicah, Celju in Trbovljah pa svinjski — 13. svinjski v Središču, v Zidanem mostu pa živinski in kramarski — 14. bo svinjski v Ormožu, v Mariboru, Mutiu in v Sv. Vidu pri Grobelnem pa živinski — 15. bo svinjski v Celju, Ptuju in Trbovljah, v Pleterjah pa živinski in kramarski.

*

P. F. Fram. Sohe za brajdo lahko postavite čisto blizu meje, ker se brajde ne razrastejo tako, da bi segale v sosedov svet, kot n. pr. sadno drevje. Le tik sosedovega stanovanja bi tega ne smeli, ker mu ga zasenčujete.

Razgovori z našimi naročniki

Prošnjikom za policijsko službo!

Ker prihaja zelo mnogo prošenj za sprejem v policijsko službo, sporoča prosilcem predstojništvo mestne policije v Mariboru, da je notranje ministrstvo z aktom št. 6942 z dne 8. aprila 1938 popravilo prejšnje določilo za sprejem v policijsko službo v toliko, da mora znašati telesna višina stražnika 170 cm, ne več 164 cm, kot je bilo določeno prej. Zato naj nikdo, ki ni visok vsaj 170 cm, ne vlaga prošnje za sprejem v policijsko službo, da ne bo imel nepotrebnih stroškov.

*

J. Feužer. Prošnjo, ki jo nameravate poslati navedeni osebi, zadošča, da naslovite na Berlin; natančnejšega naslova ni treba navesti.

Popust na davkih — plačilo z boni. J. S. R. Prevzeli ste posestvo z davčnimi zaostanki in ste tudi za časa Vašega lastništva ostali dolžni večjo vsoto davkov. Vprašate, ali bi mogli doseči kak popust in v koliko se more davke plačati z boni. V kolikor so davki konkretno predpisani, se ne da več doseči znižanja, niti kakega popusta. Morda Vam bodo dovolili odplačilo na obroke, ki pa tudi ni določno predpisano, marveč ga davčna oblast dovoljuje na prošnjo po lastni izprevidnosti. Z boni, odnosno triodstotnimi obveznicami za likvidacijo kmečkih dolgov morete plačati le davke, v kolikor so bili predpisani, odnosno so zapadli v plačilo do konca leta 1932.

Plačilo zgradarine. M. F. Imate malo gostilno in veliko posestvo ter morate plačevati zgradarino od hiše, v kateri biva brezplačno najemnik, ki pazi na vinograd, ter od koče, v kateri biva brezplačno 75 let stara ženska. — Plačevanja zgradarine so oproščene le tiste stavbe, v katerih biva kmetovalec sam ali kmetovalčevi delavci. Najemnika, ki pazi na vinograd, davčna oblast upravičeno ne more smatrati za kmetijskega delavca, enako ne 75 let stare ženske, ako slednja ne opravlja za Vas nikakih del več. Okolnost, da Vam navedena ne plačujeta nikake najemnine, ne upravičuje oprostitve plačevanja zgradarine.

Nasvet radi nujnega deleža. A. F. Vaš oče je poročil vdovo z več otroci ter jo vzel na soposest do polovice. Sedaj sta oče ter mačeha celo posestvo izročila Vam, sebi sta izgovorila primeren prevžitek, nekaterim otrokom matere primeren delež, trem pa ničesar, ker so že prej dobili iz posestva precejšnje vsote. Slednji trije Vam sedaj groze s tožbo ter ponovno cenitvijo posestva, trdijo, da niso ničesar dobili iz posestva ter zahtevajo svoj delež. — Pred smrtjo staršev, odnosno matere ne morejo otroci zahtevati izplačilo nujnega deleža. Zahtevajo lahko cenitev izročenega posestva v svrho zavarovanja dolžnov, in sicer na svoje lastne stroške. V svojčasni pravdi se bo upoštevala kot vrednost posestva tista vrednost, ki jo je imelo posestvo ob času izročitve in v takratnem stanju. Premičnine, katere so dobili otroci pred smrtjo staršev, se bodo upoštevale po vrednosti, ki jo bodo imele za časa smrti, a računajoč tisto stanje, v katerem so se nahajale ob času izročitve (ako je dobil otrok pol leta staro tele, ki je sedaj pet let stara krava, se bo vzela vrednost pol leta starega teleta ob času smrti staršev). Od vrednosti posestva se bodo seve odšteli vsi dolgovi, katere ste prevzeli v svojo plačilno obvezo, nadalje denar, katerega so si izgovorili starši, ter vrednost prevžitka, ka-